

14

svar från
experten

Så får du en PERFEKT GRÄSMATTA

Ska din gräsmatta vara grön och frodig redan till sommaren får du lägga på ett kol. Våren är här – jorden har tinat – och **vår trädgårdsexpert står redo med svaren** på de viktigaste frågorna om sådd, gödning, kalk och klippning.

NO. 1 Turbo Formula gror snabbt, och har som andra kvalitetsblandningar en tydlig deklaration över grässorterna i paketet.

**Weibull
Extra grön**

**Weibull
Skugggräs**

**Turflin
Reparation**

**Turflin
Mossfri**

1. Är gräsblandningen viktig för resultatet?

SVAR Ja, och ibland helt avgörande! Som tur är har producenterna blivit riktigt duktiga på att namnge fröblandningarna så att de blir begripliga. Och över lag stämmer beskrivningarna på förpackningarna väl överens med resultatet på gräsmattan.

Du ska dock vara misstänksam om det inte står utskrivet vilka olika grässorter blandningen innehåller, och hur den ska sås. Du riskerar inte bara en ful sådd, utan kan också få allt möjligt annat utöver prydnadsgräs med i blandningen.

Till stora gräsmattor finns blandningar i säck på upp till 12 kg.

2. Varför är vissa gräsfrön gröna?

SVAR Gräsfröna har blivit täckta med kalk, för att ge dem de bästa förutsättningarna att gro från början. Kalk är ett viktigt näringsämne som gör gräset mer slitstarkt och friskt. Därmed är gräset väl rustat att konkurrera med mossor och ogräs. Och de gröna fröna finns ofta i antimossgräsblandningarna.

För att ge fröna en så bra start som möjligt har de täckts med grönt kalkmjöl.

3. När ska jag så?

SVAR Det optimala är egentligen att så på hösten. Från september till oktober brukar temperaturen och jordfuktigheten nämligen vara absolut bäst lämpad för grodd och växt. Men med det sagt, kan du även lyckas bra med att så gräset under vårmånaderna – eller till och med mitt i sommaren. Det tar bara lite längre tid, och du riskerar att sådden torkar och blir svedd av solen innan gräset hunnit växa till sig ordentligt.

Kala fläckar
och gropar
repareras med
toppdressing.

4. Hål i mattan – vad gör jag?

SVAR Ska det göras lätt och snabbt köper du en färdigblandad så kallad toppdressing på handelsträdgården. Jordblandningen är skräddarsydd för att öka gräsets grodd och tillväxt, och är enkel att arbeta med.

1

2

3

4

1. Toppdressingen är redo att användas och läggs rakt ned i gropen. Det får gärna bilda en liten kulle, då den under de kommande dagarna kommer att sjunka ihop.

2. Platta till jorden försiktigt. Men tryck inte ihop den genom att stå på den. Ju mer kompakt den är, desto svårare blir det för gräset att ta sig upp.

3. Strö gräsfrön i reparationen. Använd rikligt med frö, och fördela dem väl.

4. Kratta området, så att så mycket frö som möjligt kommer ned under jordytan.

5. Kan jag inte låta bli att gödsla?

SVAR Jo, men resultatet blir också därefter! Du kan helt enkelt inte få en stark och mossfri gräsmatta utan att hjälpa gräset på traven med en eller annan form av gödning. Många trädgårdsägare blir också överraskade över hur ofta det ska göras. Använder du konstgödsel ska du nämligen gödsla gräsmattan både under våren och sensommaren, minst. Medan det med organiskt gödsel kan räcka med att ge gräsmattan en omgång varje vår.

6. Vilken gödning ska jag välja?

SVAR Det är en fråga om tålmod, då både konstgödning och organisk gödning fungerar utmärkt. I regel är den organiska gödningen betydligt dyrare, och du måste använda mer av den. Å andra sidan räcker det att gödsla en gång på våren, och det skadar heller inte gräset, som konstgödning kan göra under perioder utan regn.

NPK-
gödning
är kemiskt
framställt
och idealiskt
för gräs.

Grus, matjord och två spänner – sedan är du redo att göra din egen toppdressing.

1

7. Kan jag göra toppdressing på egen hand?

SVAR Jadå, och det är dessutom väldigt enkelt. Toppdressing är nämligen gjord på vanlig matjord, som bara har blandats med grus eller sand. Så har du sand eller grus till förfogande är det bara att köpa en påse matjord och sätta igång. Blandningsförhållandet är 1:1, och medan matjordens uppgift är att bevara fukten, ser sanden/gruset till att jorden inte blir för kompakt.

1. Här använder vi **läggningsgrus**, som blandas ut med matjorden, som i detta fall är från en billig säck matjord för tomater/gurkor.
2. **Matjord och grus blandas**, tills dess att gruset inte syns längre.
3. **Slutligen tillsätts frön** som blandas ned i toppdressing.
4. **Toppdressing** hälls ned i **gropen**, och se till att det blir en liten kulle, då det alltid sjunker ihop lite efter hand.

2

3

4

Med en spridare är det lättare att få gödningen jämnt fördelad.

8. Kan jag vinna kampen mot mossan?

JA

men tyvärr inte en gång för alla. Du är tvungen att göda gräset varje år, så att mossan – säsong efter säsong – möter en stark och oövervinnerlig motståndare. Mossans fördel är att den kräver så lite för att växa, men väluxet gräs kan den faktiskt inte konkurrera med!

Mossa är lätt att rensa med en räfsa, men den kommer snabbt tillbaka i en dåligt gödd gräsmatta.

Du kan vattna en redan etablerad gräsmatta för att hålla den grön. Men det är inte livsnödvändigt för gräset.

9. Ska jag vattna nysått gräs?

NEJ

det gör oftast mer skada än nytta. Oftast samlar sig vattnet och gräsfröna i fördjupningar, och konstbevattning har också en tendens att göra jordskorpan hård, vilket påverkar grodden negativt. På våra breddgrader brukar det regna tillräckligt, så ha bara tålamod.

10. Finns det en optimal klipphöjd?

SVAR Ja, men den förändras under säsongen, så den halvminuten det tar att ställa in din gräsklippare betalar tillbaka sig med råge.

På våren ska du inte börja klippa innan gräset är 6-8 cm högt, och du ska aldrig klippa det lägre än 4 cm. Klipper du det lägre försvagas gräsets livskraft, och det står sig sämre i konkurrensen med mossor och ogräs. När sommaren är kommen och tillväxten är på topp (juli till augusti), kan du med fördel öka klipphöjden: Ju högre gräset är, desto starkare blir det. Detta gäller även om det skulle komma en längre torrperiod.

Vid en eller annan tidpunkt under hösten ska du ta en sista vända med gräsklipparen. Och då ska du sikta på en gräshöjd på 4-5 cm. Är gräset längre än så ökar risken väsentligt för svampangrepp i gräsmattan.

Alla gräsklippare har en eller annan typ av höjdställning. Använd den aktivt – det lönar sig verkligen!

KLIPPLÄNGDER

Se till att rötterna har plats så att de kan andas.

11. Varför ska gräset "luftas"?

SVAR Många gräsmattor vantrivs av den enkla anledningen att de blir kvävda – gräsets rötter kan helt enkelt inte andas. Med tiden bildas någonting som liknar ull, av dött växtmaterial mellan grässtråna. Och till en början är det bara bra då det gör det besvärligare för ogräset att sprida sig, och håller kvar fukten i jorden.

Men blir ullagret för högt och kompakt blir det svårt för gräsmattan att andas, och för de nya grässtråna att nå luften.

1. En klassisk grep är perfekt för att göra luftkanaler i väldigt kompakt jord.
2. Vertikalskärarens roterande knivar skapar luftrännor i jordytan.

Det finns bara ett sätt att kontrollera den exakta klipphöjden på din gräsklippare: Ta fram tumstocken!

12. Ska jag ta bort det klippta gräset?

SVAR På de flesta nya maskiner kan du välja mellan bioklipp eller uppsamling i box, och det finns för- och nackdelar med bägge systemen.

Medan många tänker på bioklipp som "den lata metoden", kräver den faktiskt att du klipper gräsmattan oftare – annars blir gräsklipppet för långt för att kunna förmultna. Och samlar du gräsklipppet i box och kör iväg det är du tvungen att göda mer, då du tar bort viktiga näringsämnen.

13. Hur tar jag lättast bort ogräs i gräsmattan?

SVAR Vill du använda handkraft finns det en uppsjö av redskap, som t.ex. kan lirka upp maskrosens långa rot ur gräsmattan. Vi rekommenderar att du gräver hålen med minsta möjliga omkrets: Bar jord blir samlingsplats för nya ogräsfrön!

Vill du angripa problemet på kemisk väg, finns ett antal produkter som är skräddarsydda för att ta kål på bredbladiga växter. Det innebär att de kan användas på gräsmattan då gräs är en smalbladig växt.

1

1. Med ett ogräsjärn kan du även få tag i de väldigt långa rötterna på maskrosor och tistlar.

2. NPK-gödsel kombinerat med bekämpningsmedel mot bredbladigt ogräs.

3. Toxan på spray dödar bara bredbladiga växter och skadar därför inte gräs.

2

3

14. Behöver jag kalka gräsmattan?

SVAR Kanske, men det går inte att säga säkert innan jorden har blivit testad. Men det är förbluffande enkelt att testa själv, och du kan göra det för runt 100-lappen. Kalk är väldigt viktigt för din gräsmattas välbefinnande då gräs växer som bäst när pH-värdet är omkring 7, dvs. neutralt. På platser där jorden är sur (under pH 7), kan det basiska kalket neutralisera jorden.

Kolla själv om din jord är för sur eller basisk med ett enkelt pH-test.

1

2

3

4

1. Samla in jord från olika platser på gräsmattan och blanda ihop den. Strö lite jord i botten av glaströret.

2. Häll i det destillerade vattnet i röret.

3. Tillsätt en tablett i röret. Sätt på korken, och skaka tills tabletten är upplöst. Låt glaset stå i 5 minuter.

4. pH-värdet kan nu läsas av på vätskans färg, som jämförs med en färgskala på förpackningen. På det här provet betyder en mörkblå färg pH 7, vilket innebär att gräsmattan inte behöver mer kalk.